

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 9/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om regional utveckling

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 maj 2001 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om regional utveckling (RP 70/2001 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regionalutvecklingsdirektör Mårten Johansson och lagstiftningsrådet Kari Parkkonen, inrikesministeriet
- äldre regeringssekreterare Seija Kivinen och budgetsekreterare Sirpa Tulla, finansministeriet
- äldre regeringssekreterare Tarja Malmivirta, undervisningsministeriet
- äldre regeringssekreterare Katriina Pessa, jord- och skogsbruksministeriet
- industrirådet Liisa Mieskylä, handels- och industriministeriet
- överinspektör Aila Ryyänen, arbetsministeriet

- landskapsombudsman Antti Iso-Koivisto, Finlands Kommunförbund
- stadsjuristen Eila Ratasuuri, Helsingfors stad
- landskapsdirektör Timo Puttonen, Södra Karels förbund
- regionalutvecklingschef Marko Ruokangas, Norra Österbottens förbund
- landskapsdirektör Pekka Turunen, Satakuntaförbundet
- landskapsdirektör Juho Savo, Egentliga Finlands förbund
- professor Olli Mäenpää.

Dessutom har utskottet fått skriftliga utlåtanden från

- kommunikationsministeriet
- justitieministeriet
- miljöministeriet
- Joensuu universitet
- Kymmenedalens förbund
- professor Kaarlo Tuori.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i lagen om regional utveckling. Lagen föreslås få bestämmelser om de regionala utvecklingsmyndigheternas uppgifter inom programmen för gemenskapsinitiativen Interreg och Urban samt inom innovativa åtgärder. Inom gemenskapsinitiativprogrammet Interreg ges de regionala utvecklingsmyndigheterna en viktig uppgift i att bevilja bidrag från medel ur Europeiska unionens strukturfond-

der för projekt inom programområdena. Genom den föreslagna lagen upphävs förordningen om genomförandet av gemenskapsinitiativprogrammet Interreg. Inom gemenskapsinitiativprogrammet Urban beviljar den regionala utvecklingsmyndigheten statlig medfinansiering för projekt i motsvarighet till strukturfondsmedlen inom inrikesministeriets förvaltningsområde. I fråga om program som finansieras med medel ur

Europeiska gemenskapens strukturfonder föreslår regeringen en bestämmelse som möjliggör en smidigare finansiering av landskapsöverskridande projekt.

Vidare föreslås en bestämmelse om återkrav av bidrag och berör den beviljande myndigheten. Dessutom föreslås inrikesministeriet få rätt

att bestämma att bidrag skall återkrävas hos det förbund på landskapsnivå som är regional utvecklingsmyndighet. På vissa punkter samordnas lagen med den ändrade EG-lagstiftningen.

Avsikten är att den föreslagna lagen skall träda i kraft så snart som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Allmän motivering

Av de orsaker som nämns i propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet förslagen behövliga och lämpliga. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Lagförslaget är en teknisk reform och kompletterar vår nationella lagstiftning om EU:s strukturfonder. Reformen måste enligt utskottets mening införas snabbt för att Finland utan dröjsmål skall kunna genomföra de nya programmen.

I och med att det brådskar med reformen, som är nödvändig för genomförande av de nya programmen, återstår fortfarande en del saker att ändra i lagen om regional utveckling.

Enligt vad utskottet har erfarit kan en proposition om totalrevidering av lagen om regional utveckling överlämnas till riksdagen höstsessionen 2001.

Utskottet anser att åtminstone följande frågor måste klargöras i samband med reformen.

För det första anser utskottet att stödsystemet måste förenklas. I samband med reformen bör det utredas om den nationella medfinansieringen kan avsättas under huvudtiteln för ett enda ministerium.

För det andra är det viktigt att få en lösning på problemet med att ett förbund på landskapsnivå inte kan ge ut nationell finansiering ur statsbudgeten till institutioner som får statsbidrag, till exempel universiteten. Det rådande läget har gett upphov till olämpliga finansieringsmetoder. Därför bör den nationella medfinansieringen i framtiden ordnas med hänsyn till att projekten måste kunna genomföras.

Vidare vill utskottet lyfta fram möjligheten att lagstiftningen om regional utveckling separeras från de tekniska reglerna om bidrag. Samtidigt är det viktigt att utreda om statsunderstödslagen i RP 63/2001 rd räcker till som allmän lag för att reglera procedurerna.

I vilket fall som helst bör reformen utgå från att kundens, det vill säga bidragstagarens, ställning förtydligas så mycket som möjligt, att besluten samordnas och att ett tydligt och enhetligt förfarande införs för utbetalningar, övervakning och återkrav.

Detaljmotivering

3 a §. Den regionala utvecklingsmyndighetens uppgifter i gemenskapsinitiativprogrammet Interreg. Enligt vad utskottet har erfarit är det lämpligt att det i författningar på lägre nivå ställs upp villkor för programmen inom Interreg och innovativa åtgärder. De kan till exempel gälla samordning av strukturfondsmedel och nationell medfinansiering och förfarandet när bidrag beviljas, eftersom besluten fattas av både förbunden på landskapsnivå och nationella medfinansierare. Därför föreslår utskottet här ett nytt 4 mom. som gäller Interreg-programmen: "Närmare bestämmelser om de bidragsvillkor som avses i denna paragraf och om förfarandena när bidragen beviljas kan utfärdas genom förordning av statsrådet".

3 d §. Villkor som skall tillämpas vid beviljande av stöd för program för innovativa åtgärder. Utskottet föreslår ett nytt 4 mom. beträffande innovativa åtgärder: "Närmare bestämmelser om de bidragsvillkor som avses i denna paragraf

och om förfarandet när bidragen beviljas kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom kan närmare bestämmelser om vilket förfarande förbunden på landskapsnivå skall iakttä när de beviljar stöd utfärdas genom förordning av inrikesministeriet."

3 e §. Den regionala utvecklingsmyndighetens uppgifter i gemenskapsinitiativprogrammet Urban. I fråga om Urban-programmen föreskriver paragrafen att lagen om regional utveckling tillämpas på beviljande, utbetalning och övervakning av den nationella medfinansieringen. Därför stryker utskottet det som sägs om Europeiska gemenskapens strukturfonder i 3 e § 3 mom.

Orsaken till detta är att 22 § 3 mom. strukturfondslagen föreskriver att kommunala organ beviljar delfinansiering ur medel från strukturfonderna. Lagrummet skall bara gälla den nationella medfinansieringen.

10 a §. Bidragen ur Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande statliga medfinansiering. Utskottet föreslår att ordet *kansallinen* i paragrafrubriken i den finska lagtexten ändras till *valtione*. Ändringen påverkar inte den svenska lagtexten.

I samband med lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (1353/1999) godkände riksdagen ett uttalande: "Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att åtgärder vidtas för att ändra lagen om regional utveckling så att förbunden på landskapsnivå får rätt att bevilja medfinansiering för strukturfondsprojekt som beträffande den nationella offentliga finansieringen helt eller till största delen finansieras av kommunerna."

I målprogrammen får förbunden på landskapsnivå ta över både delfinansieringen från strukturfonderna och den nationella medfinansieringen. När den nationella offentliga medfinansieringen enbart omfattar kommunala medel

får förbunden på landskapsnivå bara ta över delfinansieringen från strukturfonderna, om inte beslutet om detta också nämner den statliga medfinansieringen. Därför föreslår utskottet för det första att 10 a § delas upp i två moment. Det första momentet föreskriver att bestämmelserna i lagen om regional utveckling i tillämpliga delar också skall iakttas i fråga om bidrag som beviljas av den regionala utvecklingsmyndigheten och inrikesministeriet ur Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande nationella medfinansiering. Om den nationella offentliga medfinansieringen för ett projekt helt och hållet kommer från kommunerna kan ett förbund på landskapsnivå bevilja projektet delfinansiering ur medlen från strukturfonderna med beaktande av det som sägs i denna lag, men under förutsättning att det som föreskrivs i 3 b § 3 mom. om maskin- och anläggningsanskaffningarnas maximandel av de godtagbara totalutgifterna tillämpas på delfinansieringen från strukturfonderna.

De projekt som finansieras av kommunerna är vanligen infrastrukturprojekt. Också på dem bör begränsningen i 3 b § 3 mom. tillämpas. Därför tillämpas inte i detta fall bestämmelserna om maximandel för maskin- och anläggningsanskaffningar i 12 § 1 mom. förordningen om regional utveckling.

Det nya 2 mom. är ett tillägg som beror på 1 mom. Enligt det nya momentet skall bara den delfinansiering från strukturfonderna som avses i 1 mom. i målprogrammen kunna beviljas ett landskapsövergripande projekt inom ett annat förbund på landskapsnivå utan hinder av 6 § 2 mom. i denna lag.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår förvaltningsutskottet vördsamt

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag**om ändring av lagen om regional utveckling**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 10 december 1993 om regional utveckling (1135/1993) 3 a, 10 a och 10 b §, sådana de lyder i lag 232/1997, samt
fogas till lagen nya 3 b, 3 c, 3 d och 3 e, 10 c, 10 d, 10 e samt 10 f § som följer:

3 a §

Den regionala utvecklingsmyndighetens uppgifter i gemenskapsinitiativprogrammet Interreg

(1—3 mom. som i RP)

Närmare bestämmelser om de bidragsvillkor som avses i denna paragraf och om förfarandet när bidragen beviljas kan utfärdas genom förordning av statsrådet. (Nytt 4 mom.)

3 b och 3 c §
(Som i RP)

3 d §

Villkor som skall tillämpas vid beviljande av stöd i program för innovativa åtgärder

(1—3 mom. som i RP)

Närmare bestämmelser om de bidragsvillkor som avses i denna paragraf och om förfarandet när bidragen beviljas kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom kan närmare bestämmelser om vilket förfarande förbunden på landskapsnivå skall iaktta när de beviljar stöd utfärdas genom förordning av inrikesministeriet. (Nytt 4 mom.)

3 e §

Den regionala utvecklingsmyndighetens uppgifter i gemenskapsinitiativprogrammet Urban

(1 och 2 mom. som i RP)

På beviljande, utbetalning och övervakning av *bidrag ur (utesl.)* motsvarande statliga medfinansiering enligt 1 mom. tillämpas vad som föreskrivs i denna lag.

10 a §

Bidragen ur Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande statliga medfinansiering

Bestämmelserna i denna lag skall i tillämpliga delar också iakttas i fråga om sådana bidrag som beviljas av den regionala utvecklingsmyndigheten och inrikesministeriet ur Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande nationella medfinansiering. Om den nationella offentliga medfinansieringen för ett projekt helt och hållet kommer från kommunerna, kan ett förbund på landskapsnivå för projektet bevilja delfinansieringen från Europeiska gemenskapens strukturfonder i tillämpliga delar med iakttagande av vad som föreskrivs i denna lag, dock så att det som i andra meningen i 3 b § 3 mom. föreskrivs om maskin- och anläggningsanskaffningarnas maximandel av de godtagbara totalutgifterna för ett utvecklingsprojekt tillämpas på delfinansieringen från strukturfonderna.

När bidrag beviljas för sådana projekt över landskapsgränserna som avses i 23 § strukturfondslagen, kan delfinansieringen från strukturfonderna och den motsvarande statliga medfinansieringen eller enbart den i 1 mom. avsedda delfinansieringen från Europeiska gemenskapens strukturfonder eller enbart den statliga

medfinansieringen utan hinder av 6 § 2 mom. i denna lag beviljas också för ett projekt inom området för ett annat förbund på landskapsnivå. (Nytt 2 mom.)

10 b—10 f §
(Som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelsen

(Som i RP)

Helsingfors den 7 juni 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Pertti Turtiainen /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Paula Lehtomäki /cent
Hannes Manninen /cent
Kirsi Ojansuu /gröna

Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /cent
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Kari Urpilainen /sd
Jari Vilén /saml
ers. Pekka Nousiainen /cent.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var

biträdande sekreterare Jukka Savola.